

Geannoteerde Agenda Raad Buitenlandse Zaken van 20 mei 2025

Op dinsdag 20 mei a.s. vindt de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) plaats in Brussel. De Raad zal spreken over de Russische agressie tegen Oekraïne en de situatie in het Midden-Oosten. De minister van Buitenlandse Zaken is verhinderd en laat zich vervangen door de Permanente Vertegenwoordiger van Nederland bij de Europese Unie.

Middels deze Geannoteerde Agenda wordt uw Kamer tevens geïnformeerd over de EU-VK top, die zal plaatsvinden op 19 mei a.s. in Londen.

Russische agressie tegen Oekraïne

De Raad zal spreken over de voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en de urgentie van voortgezette militaire en niet-militaire steun voor Oekraïne. Daarbij buigt de Raad zich over de vraag hoe EU-instrumenten kunnen bijdragen aan veiligheidsgaranties voor Oekraïne. Versterking van de Oekraïense defensie-industrie en de rol die EU-trainingsmissie EUMAM en de civiele GVDB-missie EUAM Oekraïne kunnen spelen, komen daarbij aan bod. Tevens zal de Raad terugblikken op de Gymnich van 7 en 8 mei jl. Nederland blijft Oekraïne politiek, militair, financieel en moreel actief en onverminderd steunen in tijden van oorlog, herstel en wederopbouw, voor zolang als dat nodig is. Het kabinet zal alle EU-lidstaten oproepen om hun bijdrage te leveren aan het initiatief van de HV voor additionele militaire steun voor Oekraïne. Daarnaast pleit het kabinet voor het proactief gebruikmaken van het brede EU-instrumentarium om Oekraïne ook na een mogelijk staakt-het-vuren te steunen.

Voorts zal het kabinet conform de motie Dobbe dd. 26 oktober 2024 oproepen tot aanname van een ambitieus zeventiende sanctiepakket met een focus op olie, banken en derde landen.¹ Hierbij zal het kabinet verder invulling geven aan de motie Dassen en Boswijk dd. 21 januari 2025 over de Europese sanctielijst van de Russische schaduwvloot gelijktrekken met die van de Verenigde Staten.² Tijdens eerdere sanctieonderhandelingen heeft het kabinet conform de motie Paternotte en Van der Burg dd. 26 oktober 2024 gepleit voor het in EU-verband sanctioneren van alle diensten die bijdragen aan gesanctioneerde economische activiteiten van Rusland, doch hier blijkt tot op heden geen draagvlak voor.³

Conform de toezegging aan de heer Dassen bij het plenaire debat over de Europese Raad van 18 maart, zal het kabinet tijdens de Raad - ondanks de terughoudendheid van veel lidstaten - opnieuw pleiten voor het serieus kijken naar aanvullende mogelijkheden om de bevroren Russische Centrale Banktegoeden - of een deel daarvan - te gebruiken voor steun aan Oekraïne. Gedegen onderzoek naar zowel de juridische en financieel-economische mogelijkheden en risico's blijft daarbij van belang.

Situatie Midden-Oosten

De Raad zal spreken over de situatie in het Midden-Oosten, waarbij de Raad onder meer zal spreken over het dramatische conflict in de Gazastrook, waaronder het belang van een hernieuwd staakt-het-vuren, het onmiddellijk vrijlaten van de gegijzelden en de onmiddellijke verbetering van de humanitaire situatie in de Gazastrook. Nederland onderstreept deze punten en veroordeelt daarnaast de blokkade van humanitaire goederen en elektriciteit en roept op om deze onmiddellijk te beëindigen. Daarnaast zal Nederland zich samen met Frankrijk blijven inzetten om het draagvlak voor een derde sanctiepakket tegen gewelddadige kolonisten en kolonistenorganisaties te vergroten (een aantal lidstaten is nog tegen) en benadrukken dat sancties tegen Hamas/PIJ eveneens belangrijk blijven.

De Raad zal de situatie in Syrië bespreken. De Raad zal hierbij eveneens spreken over de Europese belangen in Syrië en hoe die gewaarborgd kunnen worden door onder meer voorwaardelijke sanctieverlichting, steun voor wederopbouw en weloverwogen betrokkenheid met de overgangsregering. Nederland zal zich in de discussie richten op de zorgwekkende berichten over oploeiend geweld tegen diverse gemeenschappen (zoals Druzen) en het belang van stabiliteit en een inclusieve politieke transitie. Hierbij zet Nederland in op terughoudendheid m.b.t. verdere sanctieverlichting indien er sprake is van gewelddadige repressie van minderheden door de overgangsregering. Nederland roept de overgangsregering op de beloofde inclusieve transitie met alle gemeenschappen/minderheidsgroepen in Syrië te waarborgen en te beschermen.

Overig

¹ Kamerstuk 36 410-V, nr. 92

² Kamerstuk 21 501-02, nr. 3010

³ Kamerstuk 36 410-V, nr. 90

EU-VK top

Op 19 mei zal de eerste EU-VK Top plaatsvinden in Londen. De Europese Commissie, de Raad en de EDEO zullen vertegenwoordigd zijn. EU-lidstaten zijn niet aanwezig. Deze Top vindt plaats in het kader van de wens om de relatie tussen de EU en het VK te versterken. Het VK en de EU zijn belangrijke gelijkgezinde partners, bijvoorbeeld voor Europese veiligheid en steun aan Oekraïne. De relatie tussen de EU en het VK is ook op een economische pijler gestoeld, omdat de EU en het VK belangrijke handelspartners van elkaar zijn. Vanuit deze gedachte heeft EU-Commissaris Šefčovič de opdracht gekregen om de relatie met het VK te versterken op onderwerpen die van wederzijds belang zijn.⁴

De agenda voor de Top is op het moment van schrijven nog onbekend. De Europese Commissie heeft bekend gemaakt de volgende resultaten te verwachten: 1) een gezamenlijke verklaring over *global issues* namens de EU en het VK; 2) een *common understanding* namens de Commissie en het VK met de intentie om over een aantal onderwerpen vervolgonderhandelingen te starten, waarvoor de desbetreffende procedures zullen worden doorlopen. Zoals aangegeven in het verslag van de Raad Algemene Zaken van 18 maart jl. denkt de Commissie dat de volgende beleidsterreinen zich lenen voor het versterken van de relatie: 1) veiligheid en weerbaarheid; 2) *people-to-people* contacten; 3) bescherming van de planeet en natuurlijke hulpbronnen.⁵

In aanloop naar de Top heeft Nederland, zoals reeds gedeeld met uw Kamer, een aantal prioriteiten onder de aandacht gebracht in Brussel. Het startpunt van het kabinet blijft de volledige implementatie van de handels- en samenwerkingsovereenkomst en het terugtrekkingsakkoord. Het kabinet staat open voor het verdiepen van de EU-VK relatie waar dit voor Nederland van toegevoegde waarde is, zoals op het gebied van buitenland-, defensie- en veiligheidsbeleid. Daarnaast hecht het kabinet er sterk aan dat er spoedig toekomstbestendige lange termijn afspraken komen die duidelijkheid bieden voor de wind op zee ontwikkelaars en stabiliteit voor de visserijsector. Deze onderwerpen moeten in samenhang worden gezien. Tenslotte heeft Nederland als buurland en belangrijke handelspartner van het VK baat bij het versoepelen van handel waar dit mogelijk is en met inachtneming van de integriteit van de EU interne markt en in aanvulling op de handels- en samenwerkingsovereenkomst. Conform de motie Paternotte heeft Nederland aangegeven open te staan voor het verkennen van de mogelijkheden hiervoor, indien het VK wenst te spreken over zaken als een akkoord over sanitaire en fytosanitaire (SPS) maatregelen, emissienormen, Erasmus+ en beroepskwalificaties.⁶

⁴ [Maroš Šefčovič - Mission letter | European Commission](#)

⁵ Kamerstuk 21 501-02 nr. 3125

⁶ Kamerstuk 36 600-XVII, nr. 24